

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 43  
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca  
Cluj, Piața Unirii 32.

# CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—  
Pe 1/2 an „ 80.—  
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:  
Pe un an Lei 320.—  
Pe 1/2 an „ 160.—  
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America  
Pe un an 2 dolariManuscrisele  
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

## Două partide de guvernământ: partidul poporului și cel liberal.

Înainte de războiu, în vechiul regat, era sistemul de ocârmuire prin două partide. Partidul liberal, se alterna la guvern cu cel conservator. Și era normală această alternanță, deoarece între granițele fostului regat, nici nu exista vre-o altă grupare politică forte, în afară de cele două partide amintite. Căci partidul socialist în frunte cu marele său teoretician C. Dobrogeanu-Gherea, nu avea altă țintă, decât a trimite reprezentanți în parlament, fapt care nu îi reușea niciodată, tocmai din lipsa de democratism a vieții politice ante-belice.

După războiu, însă, în cadrele manifestărilor noastre politice, au ieșit la suprafață și alte grupări. Aceste partide s'au organizat, s'au fortificat, grație măririi noastre teritoriale și a votului universal, ce presupune o conștiință civică mai avansată.

Astfel, imediat după Unire a fost adus la guvern partidul național — partid democratic și cu o vie realitate în mentalitatea ardelenescă.

Însă, după scurta ocârmuire a acestui partid, s'a revenit iar la sistemul de guvernare prin două partide: partidul liberal și partidul poporului.

Partidul liberal, s'a născut din doctrina, ce a călăuzit acțiunile anului 1848. A început prin a fi un partid de stânga. Și tocmai extremistul său revoluționar, intra în conflict cu concepțiile conservatoare ale precursorilor „Junimei“, spre exemplu cu conservatorismul lui Costache Negruți.

În a doua jumătate a veacului al XIX-lea acest partid angajează o luptă aprigă față de concepțiile „retrograde“ preconizate de „Junimea“ dela Iași, prin oratoria și condeiul lui Petre Carp și Titu Maiorescu.

În pragul secolului nostru, partidul liberal se desbracă de haina sa, care îi da o nuanță de stânga și oscilează treptat către o politică conservatoare și ca formă și ca fond. Lucât astăzi, acest partid reprezintă tocmai gruparea, ce stă la ultima extremă a laturei drepte.

Partidului liberal, i s'a opus după războiu, ca partid de guvernământ: *partidul poporului*.

Acest partid s'a născut din tranșeele din Moldova. Ostașii cari luptau pe frontul moldovean, s'au prins în desperarea războiului de poala unui om: Gral Averescu.

Și trebuie să amintim, că acești țărani umili n'au greșit.

N'au greșit, fiindcă ei au aflat în marele General, tocmai ceea ce căutau: un conducător

mare de armate și o inimă înțeleagătoare a păsurilor ce-i zdrumicau.

Războiul încheiat, „mitul“ a continuat să trăiască.

Trăia tocmai în virtutea unei energetice concepții populare. Și țărani l-au făcut pe Generalul Averescu prim-ministrul țării, ca să le dea pământul promis de Rege.

Însă, Gral Averescu și-a format și un partid politic. Partidul poporului are caracterul unui partid democratic, deși metodele și doctrina lui sunt de natură burgheză.

Partid isvorât din cadrele țărânilor, partidul poporului, se îndreaptă în special către pătura rurală. De aceea și astăzi, prima grijă, trebuie, s'o aibă actualul guvern de pătura țărănească, care așteaptă mult dela el.

Între partidul liberal și partidul poporului, se dispută ocârmuirea.

Însă prioritatea s'o aibă acela care aduce un plus de dreptate, de cinste și legalitate.

M. D.

## Un bărbat politic clujean: Dr. Octavian Prie.

Șeful organizației partidului poporului din jud. Cluj, este un om politic în adevărată accepție a cuvântului.

În trecutul de suferință al poporului din Ardeal, d. dr. Octavian Prie, a stat alături de toți acei, ce-au îndurat pentru cauza românismului strâmtorat. Cu fapta, ca ziarist la „Unirea“ din Blaj, de sub peana dlui dr. Octavian Prie, au isvorât șiruri de un real patriotism, atunci când se încheia amarnic tendința ungarilor, de a desnaționaliza pe ardeleni, cu energia de rezistență a acestora. Dl dr. Octavian Prie, a dat dovada unui naționalism luminat dealungul întregii ere de jug, ce-a apăsât pe grumazul Ardealului.

Fine optimistă, animată de cea mai aprigă înverșunare când se pune în cumpănă soarta neamului românesc, d. dr. Oct. Prie a stat de streajă la căpătâiul destinului poporului său.

După unire d. dr. Oct. Prie a ocupat demnitatea de profesor la Academia Comercială din Cluj.

Iar astăzi, urcă pentru a doua oară treptele Parlamentului din București, ca trimis al jud. Cluj.

Dotat cu o adâncă înțelegere a rosturilor politice, cu un proporționat obiectivism în judecată, d. dr. Octavian Prie este mândria partidului poporului, aici în Capitala Ardealului.

## Este posibilă înțelegerea naționalo-liberală?

De unde provine conflictul între aceste două grupări politice.

În cercurile politice se vorbește despre o eventuală alipire a partidului de sub conducerea dlui Maniu, de partidul liberal. Și se spune că în acest sens au avut loc chiar tratative, al căror conținut, însă, nu se cunoaște.

Fracțiunea partidului național de sub conducerea dlui Maniu, nu mai poate sta pe picioare proprii. Prin ruptura făcută de d. Goldiș în acest partid, naționaliștii au pierdut și o mare parte dintre intelectualii partidului și aderența unei remarcabile cantități a masei populare.

Așa că cel mai indicat gest din partea dlui Maniu, era acela, de a se alipi de un partid politic puternic. Or, cum colaborarea cu partidul poporului și actualul guvern este o imposibilitate, naționaliștii s'au gândit să se apropie de liberali.

Apropierea de liberali este însă destul de grea.

Liberalii — în caz că vor ajunge la o înțelegere cu naționaliștii, vor da foarte puțin acestora. Căci liberalii se simt destul de tari, deși alegerile au demonstrat că în Ardeal partidul lor n'are absolut nici-o bază.

Însă, în afară de faptul că aceste două grupări politice nu vor putea ajunge la o înțelegere prin „târgueală“, mai este încă ceva ce deschide o prăpastie între ele: *doctrina!*

Partidul liberal este un partid de dreapta: cel național de stânga. Na-

ționaliștii susțin că sunt democrați; liberalii sunt reacționari.

Liberalii sunt conservativi; naționaliștii sunt evolutivi.

Dupăcum vedem, astăzi încearcă, să se adune la olaltă două partide cari din punct de vedere doctrinar, stau la doi poli opuși.

Însă, calculele practice nu vor împiedeca delăturarea doctrinei. Totuși doctrina este aceea, care trebuie, să rămână în picioare alături, de toate considerentele de ordin practic.

De aceea a priori credem că această fuziune nu se va face.

Fiindcă încearcă să se apropie extremele.

## Ancheta dela Școala de arte și meserii din Cluj.

În contra actualului director, dela Școala de arte și meserii din Cluj, instalată în Orfelinatul „Principele Carol“, dela liziera orașului, doi interesați făcuseră un denunț.

Zilele trecute s'a anchetat cazul. Și ancheta a dovedit întreaga nevinovăție a dlui director Vladimir Cantaragiu.

Școala este departe de a se afla într-o situație rea. Atelierele sunt în bună stare și deplină activitate. Elevii sunt modern instruiți, și organizați într-o frumoasă centurie de cercetași.

Cât despre nereguli nici vorbă. Deaceea denunțatorii tendențioși vor trage consecințele gestului lor.

## În fața deschiderii parlamentului

În ziua de 25 Iunie a. c., pe dealul Mitropoliei din București, va avea loc deschiderea parlamentului.

Acest parlament, este cea mai fericită sinteză, a voinței poporane.

Omogen ca alcătuire, așteptăm foarte multe lucruri bune dela el.

Legiferarea ce va înfăptui parlamentul actual, va fi o legiferare făcută în spiritul larg al înțelegerii intereselor neamului.

Sunt multe lucruri de îndreptat.

Deacea și sarcina actualului parlament este destul de grea.

## Cererea proprietarilor de a se majora chiriile a fost respinsă.

Se știe, că proprietari au cerut acum câțiva timp, majorarea chiriilor, bazându-se pe art. 48 din legea chiriilor, în temeiul diferenței de valută.

Curtea de apel din București, luând în deliberare această cerere a proprietarilor, a respins-o.

Un ochiu clar-văzător al situației generale economice din țară, vede în cererea proprietarilor o justă îndreptățire.

Soluționarea problemei locuințelor nu poate veni decât din inițiativa statului în legătură cu proprietarii. Statul să înlesnească micilor funcționari construirea de locuințe, în condiții avantajoase.

Când slujbașii vor avea posibilitatea să edifice, se va curma și această stare grea ce apasă pe spatele proprietarilor.

## Târgul de mostre din Cernăuți

Dela 1 August la 31 Septembrie a. c., va fi înțea la Cernăuți o expoziție agricol-industrială și un târg de mostre. Cum la acest târg vor participa expozanți din toate părțile țării, facem din timp atenție pe cei interesați, că târgul din Cernăuți, va înmănușia în alcătuirea sa, tot ce are mai bun calitativ și mai efitiv ca preț producțiunea noastră agricolă și industrială.

În scopul unei reale intensificări a vizitelor, Direcțiunea CFR, a dispus călătoria cu 50% reducere, pentru acei ce vor lua parte la demonstrația din Cernăuți. Deasemenea și mărfurile rămase nevândute vor fi supuse aceluiași beneficiu, însă, numai la înapoiere. Călătorii se bucură de 50% și la ducere și la întoarcere, cu rezerva ca biletele să fie vizate de Comitetul expoziției.

— Sanctitatea Sa Patriarhul României dr. Miron Cristea trecând săptămâna aceasta prin Cluj a vizitat Academia teologică din localitate și s'a interesat de mersul lucrărilor catedralei.





Cea mai mare firmă românească în Ardeal

**ALEXANDRU ANCA**

**CLUJ**

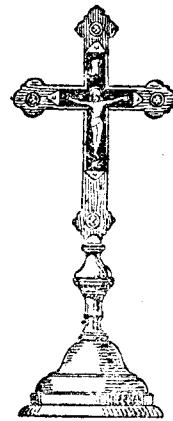
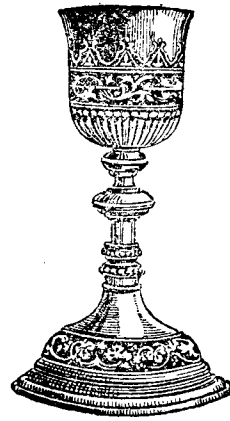
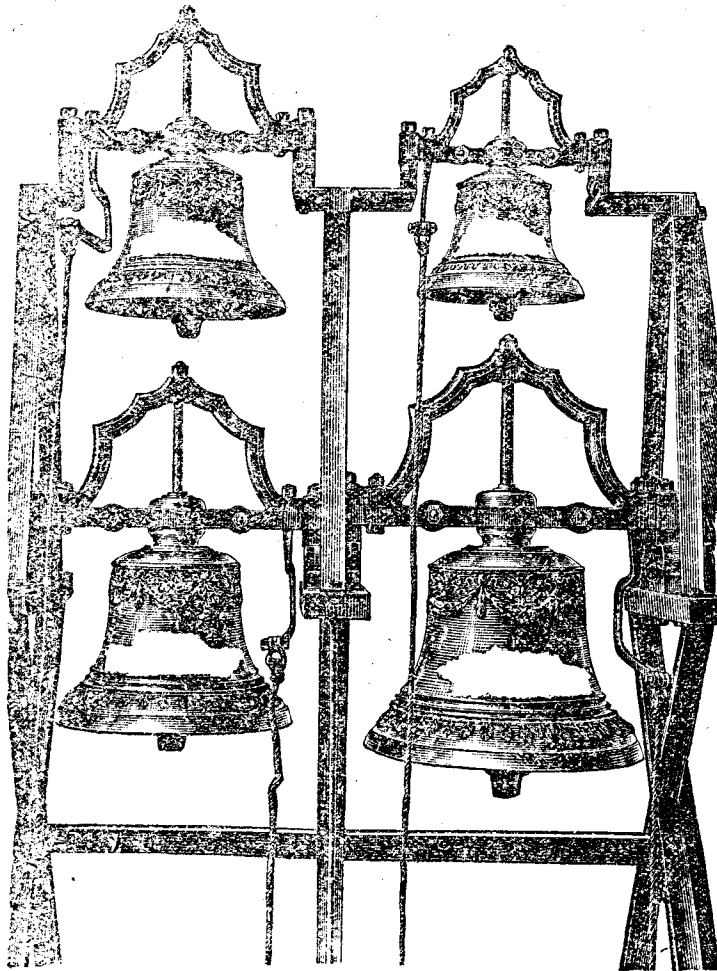
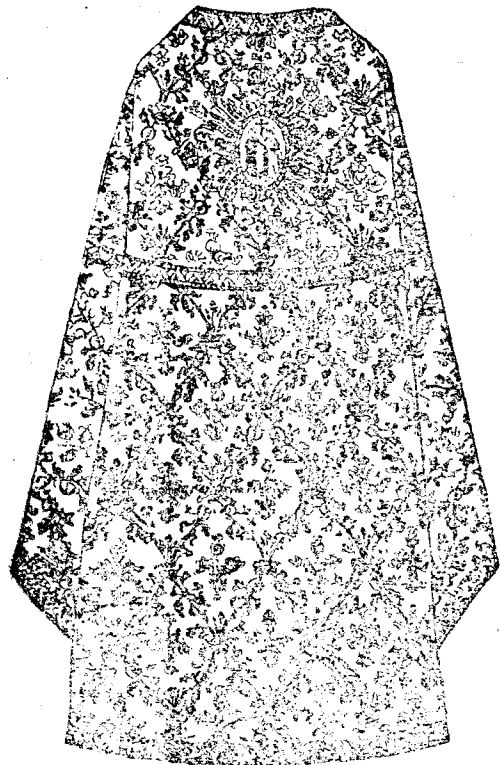
Mare depozit a celor mai vestite fabrici de clopoțe bune de extra-calitate.

Fondat 1908.

Mare depozit de ornamente, icoane și recvisite bisericesti de prima calitate.

Telefon 12

**Ornamente și recvisite bisericesti.**



**Preț curent pentru Ornamente bisericesti :**

**Odăjdii (Vesminte preoțești) constătătoare din :**

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

**Prapori :**

În diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul anui prapor dela 3500—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stofe pentru odăjdii sau prapori se trimite numai contra 200 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să predou banii.

La comandă să se dea numărul și lărgimea colarului plastronului și a beretei. — Din colare se trimite cel puțin 2 bucăți.

**Colare, berete brăuri, plastroane :**

- Kolpak (Beretă) glot pentru gr.-cat. și gr.-ort. cu crucea argintată 300—
- Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din glott negru 300—
- Șepcuță Tonsur și Camanzov glott 150—
- Colar de pânză „Leo” 80—
- Colar de cauciuc 60—
- Brâu (cingulum) rips sau moirée violet ori negru pt. gr.-cat. 12 cm. per mtr. 600—
- Brâu (cingulum) violet deschis moirée fin pt. protopop gr.-ort. 15 cm. lătime per metru 650—
- Brâu (cingulum) albastru deschis moirée fin pentru preoți gr.-ort. 15 cm. lătime per metru 650—
- Brâu (cingulum) negru de lână 10 cm. lătime, 3 metri lung bucata 650—
- Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klott neted 200—
- Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klott neted 150—

**Recvisite bisericesti :**

- 1 Cădelniță de bronz sau argintată 1750—
- Una țititoare de tămâie cu linguriță din bronz argintat 550—
- 1 Candelă din bronz argintată 1200—
- 1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri foarte frumoasă 5500—
- 1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm. 1600—
- 1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit 1300—
- 1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos email 1400—
- Cruce de lenn cu Hristos în relief 200-300—
- 1 Căldărușe cu aspergil (stropitor) bronz argintat 1600—
- 1 Căniță cu lavă pentru spălarea mâinilor (bronz argintat) 850—
- Cutie cu trei vase, cuțit și foarfecă la botez (bronz aurit) 2000—
- 2 Vase de sticlă (la proscomidie) 250—

- 1 Potir (bronz aurit) neted — — 3000—
- Disc (bronz aurit) — — — 1265—
- Steluță pt. disc (bronz aurit) — — 600—
- 1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mir la botez (bronz aurit) I. C. O. 8000—
- 1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. cuminecătură la bolnavi — 1500—
- Ciborium (bronz aurit) — — — 3800—
- Monstranță (bronz aurit) rom. kath. 5500—
- Clopoțele pentru altar — — — 150-300—
- Clopoțel cu 3 brațe bronz fin — 1500—
- Clopoțel cu 4 brațe — — — 1650—
- Capcii (cârlige) pt. odăjdii (aurite și argintate perechea — 100—
- Sfeșnice pt. perete (cu un braț) 100—
- ” ” ” (cu două brațe) 150—
- Policandre (Lustere) frumoase de sticlă F pentru 4 lumini — — — 7500—
- ” 6 ” — — — 15000—
- ” 8 ” — — — 22000—
- ” 12 ” — — — 26000—
- și altele până la — — — 100,000—

**Comandați!** Sfinți figuri sculptate (statui) din imitație de fildes și matolica, reprezentând sfinți în miniatură și relief (12—26 cm mărime. Prețul 200—500 lei bucata. Toate să pot comanda și în mărime mare. Cereți oferte.

**Cel mai bun cadou la orice ocaziune!**

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni

**„CĂRAREA FERICIRII”**

de preotul George Mânzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—1925. Aceasta carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pentru orice ocaziune cu 24 capitole mari 366 pagini.

Legată în hârtie tare carton pentru elevii tuturor școlilor bucata Lei 85.—

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata Lei 140.—

Legată în Piele lux tipărită pe hârtie velină aurită pentru dame Lei 280—350

In toate școlile sunt introduse cadou pentru examen.

Ilustritatea Sa Episcopul Gherlei recomandă »Cărarea Fericirii» în următorul circular apărut în Oficiosul »Curierul Creștin» nr. 1—926:

Preotul nostru din Dej, Onoratul George Mânzat, în editura Al. Anca din Cluj, a scos cârticica de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată »Cărarea Fericirii», aprobată de cătră noi cu ord. cons. Nr. 581/925.

In această cârticică, de 366 pagini, sunt adunate învățături și rugăciuni pentru toate nevoile ale credincioșilor.

Se recomandă această carte de rugăciuni pentru creștincioși, mai cu seamă însă pentru elevii de școale mai mari.

Gherla, la 29 Dec. 1925.

Nr. 6222/1925.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

**Comandați!!**

**Icoane frumoase**

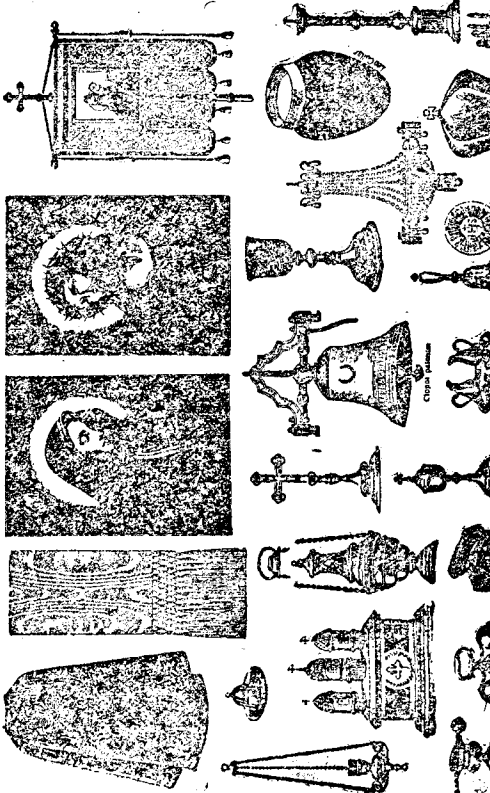
avem tot felul în diferite mărimi



- In mărime de 33/43 . . . . . Lei 60—
- In mărime de 52/40 . . . . . ” 85—
- In mărime de 74/55 . . . . . ” 200—
- In mărime de 78/110 . . . . . Lei 650—850—

**Cețiți cu atențiune conținutul!**

Cea mai mare firmă românească din Ardeal  
**ALEXANDRU ANCA, Cluj**  
Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericesti.  
Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie.



Acesta servește interesul D-v.